CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 15 tháng 10 năm 2026

TRANG THÔNG TIN VỀ NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI VỀ MẶT HỌC THUẬT, LÝ LUẬN CỦA LUẬN ÁN

Tên luận án: Tài chính toàn diện, Đầu tư trực tiếp nước ngoài và Tăng trưởng kinh tế

Chuyên ngành: Tài chính – Ngân hàng **Mã số:** 9340201

Nghiên cứu sinh: Nguyễn Xuân Bảo Châu **Khóa:** 2021

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Tài chính – Marketing

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Nguyễn Thị Mỹ Linh

TS. Hồ Thị Lam

***

Với mục tiêu tổng quát là đánh giá tác động độc lập của Đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) và Tài chính toàn diện (FI) đến tăng trưởng kinh tế (TTKT), đồng thời phân tích chuyên sâu vai trò điều tiết của FI trong cơ chế truyền dẫn dòng vốn ngoại tại nhóm các nền kinh tế mới nổi và dẫn dắt tăng trưởng (EAGLEs), luận án được thiết kế dựa trên sự kế thừa và phát triển các nền tảng lý thuyết kinh tế vĩ mô. Bằng việc xác định và giải quyết những khoảng trống còn tồn tại, nghiên cứu không chỉ cung cấp các bằng chứng thực nghiệm vững chắc mà còn thiết lập cơ sở cho các hoạch định chính sách nhằm tối ưu hóa năng lực hấp thụ FDI và nâng cao hiệu quả bao trùm tài chính. Qua đó, luận án mang lại những đóng góp mới trên cả hai phương diện lý luận khoa học và thực tiễn, cụ thể:

Những đóng góp mới về khoa học

(1) Luận án bổ sung bằng chứng về vai trò điều tiết của tài chính toàn diện (FI) trong mối quan hệ giữa đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) và tăng trưởng kinh tế. Thông qua biến tương tác FDI*FI và phân tích tác động biên, luận án xác định các giá trị FI hàm ý sự thay đổi độ lớn và khả năng đảo dấu tác động của FDI theo hệ số ước lượng, qua đó làm rõ tính có điều kiện của lợi ích từ vốn đầu tư nước ngoài. Cụ thể tại mức FI thấp, tác động của FDI đến TTKT là âm tại hầu hết các phân vị của tăng trưởng tuy nhiên ở mức FI cao, tác động này đảo chiều sang dương.

(2) Luận án bổ sung góc nhìn về năng lực hấp thụ tài chính bằng cách sử dụng FI truyền thống để phản ánh chiều rộng và độ bao phủ của hệ thống tài chính. Các chỉ báo tiếp cận và sử dụng dịch vụ ngân hàng cung cấp thông tin bổ sung cho cách tiếp cận dựa trên chiều sâu tài chính, giúp xem xét điều kiện tài chính hỗ trợ nền kinh tế tiếp nhận khai thác lợi ích từ FDI.

(3) Luận án làm rõ sự không đồng nhất của tác động FDI, FI và vai trò điều tiết của FI theo các phân vị có điều kiện của LGDP. Việc kết hợp MMQR, biến tương tác và phân tích tác động biên cho phép nhận diện những khác biệt mà kết quả ước lượng trung bình có thể chưa phản ánh đầy đủ.

Những đóng góp mới về mặt thực tiễn

(1) Luận án cung cấp bằng chứng thực nghiệm phục vụ việc xác định điều kiện FI cần thiết để cải thiện hiệu quả tăng trưởng của FDI tại 12 quốc gia EAGLEs trong giai đoạn 2008–2023, làm rõ sự khác biệt trong tác động của FDI và FI theo phân vị và điều kiện tài chính. Mặc dù thu hút lượng vốn FDI khổng lồ, các nước đang phát triển EAGLEs vẫn bộc lộ những hạn chế lớn về năng lực duy trì và hấp thụ dòng vốn này. Nguyên nhân cốt lõi đi kèm là sự đứt gãy và phân hóa sâu sắc của hệ thống Tài chính toàn diện (FI) trong khối, ngoại trừ một số ít quốc gia có chiều sâu tài chính vững chắc, nhiều nền kinh tế vẫn đang phải đối mặt với các rào cản về hạ tầng cơ sở, thói quen dùng tiền mặt và tỷ lệ tài khoản không hoạt động ở mức rất cao. Kết quả bổ sung cơ sở để đánh giá hiệu quả thu hút FDI trong mối liên hệ với khả năng tiếp cận và sử dụng dịch vụ ngân hàng truyền thống.

(2) Luận án cung cấp một khung định hướng chính sách được cá biệt hóa, bắt nguồn trực tiếp từ các bằng chứng thực nghiệm định lượng thay vì những khuyến nghị vĩ mô mang tính nguyên tắc chung. Từ kết quả ước lượng kinh tế lượng, đóng góp thực tiễn của nghiên cứu được cụ thể hóa qua hai hệ thống giải pháp: (i) thiết lập chiến lược thực thi song hành giữa việc thu hút dòng vốn FDI chất lượng cao và củng cố nền tảng Tài chính toàn diện (FI) nhằm ngăn ngừa rủi ro lấn át nguồn lực nội địa; (ii) xây dựng hệ thống giải pháp chính sách phân tầng linh hoạt dựa trên kết quả của mô hình MMQR. Thay vì áp dụng một khuôn mẫu chung, các trọng tâm chính sách được thiết kế chuyên biệt cho từng nhóm quốc gia EAGLEs tương ứng với quỹ đạo tăng trưởng nhằm tối ưu hóa năng lực hấp thụ và hiệu ứng lan tỏa từ dòng vốn ngoại.

(3) Luận án cung cấp cơ sở tham khảo cho các nhà hoạch định chính sách và các tổ chức quốc tế. Các kết quả và hàm ý chính sách từ nghiên cứu này có thể được sử dụng bởi các chính phủ trong khối EAGLEs, các quốc gia đang phát triển khác có đặc điểm tương đồng, cũng như các tổ chức quốc tế như Ngân hàng Thế giới (WB), Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) trong việc thiết kế các chương trình hỗ trợ kỹ thuật và tư vấn chính sách nhằm thúc đẩy TTKT bền vững và toàn diện.

Nghiên cứu sinh